

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی Ph.D. طب سنتی

عنوان

**بررسی اثر فرآورده گلنار فارسی
بر اساس مبانی طب سنتی ایران بر میزان
خونریزی بیماران مبتلا به لیومیوم رحمی**

اساتید راهنما

دکتر مژگان تن‌ساز

دکتر طاهره افتخار

اساتید مشاور

دکتر فتانه هاشم دباغیان

مهندس محمد کمالی نژاد

نگارش

دکتر هاجر معمارزاده زواره

چکیده فارسی

عنوان: بررسی اثر فرآورده گلنار فارسی بر اساس مبانی طب سنتی ایران بر میزان خونریزی بیماران مبتلا به لیومیوم رحمی

مقدمه: لیومیوم رحمی یک مشکل شایع برای زنان می‌باشد و منوراژی یک علامت اصلی آن است. در طب سنتی ایران، گلنار (گل انار غیر مثمر) در مصارف هموستاتیک به طور دیرینه‌ای استفاده می‌شده است. بسیاری از درمان‌های طبی رایج عوارض جانبی و خطرانی برای سلامتی دارد؛ در همین راستا این مطالعه برای بررسی اثر گلنار فارسی در کنترل منوراژی مرتبط با فیبروم رحمی انجام شد.

روش انجام کار: این یک مطالعه‌ی قبل-بعد پایلوت بود که بر ۱۹ زن با محدوده سنی ۵۰-۱۸ سال با منوراژی ناشی از فیبروم انجام شد. برای بیماران روزانه ۱۵ سی‌سی از دارو (۵ سی‌سی از دارو که حاوی ۵۱۹/۲۳۱ میلی‌گرم فنول تام بر اساس استاندارد اسیدگالیک بود) روزی سه بار از روز اول قاعدگی برای ۷ روز تجویز شد. تجویز شربت گلنار برای سه قاعدگی متوالی تکرار شد. میزان حجم و طول مدت خونریزی پایان هر سیکل قاعدگی ثبت شد. (حجم خونریزی بر اساس چارت Pictorial Blood loss Assessment ارزیابی شد). کیفیت زندگی بر مبنای پرسشنامه منوراژی بررسی شد. همچنین مزاج رحمی در افراد بر اساس پرسشنامه ۱۲ سوالی ارزیابی شد.

نتایج: امتیاز خونریزی بر اساس PBAC و میانگین تعداد روزهای خونریزی به طور مشخصی بعد از مصرف سه دوره دارو کاهش یافت ($p < 0.001$). همچنین کیفیت زندگی بعد از سه دوره مداخله ارتقاء پیدا کرد. میانگین حجم رحمی ۱۶/۱٪ در انتهای مطالعه کاهش یافت. همچنین مزاج رحمی غالب این افراد سرد و خشک بود.

نتیجه‌گیری: شربت گلنار فارسی می‌تواند در کاهش خونریزی ناشی از فیبروم رحمی و کاهش اندازه رحم در این افراد و همچنین ارتقاء کیفیت زندگی اثربخش باشد.

واژگان کلیدی: منوراژی، لیومیوم، طب سنتی ایران، انار، گلنار فارسی.

Abstract

Title: Evaluation of efficacy of *Punica granatum L.* (*Persian Gulnar*) on uterine leiomyoma related menorrhagia (in Iranian Traditional Medicine)

Background: Uterine leiomyoma is a common problem for women and menorrhagia is its main symptom. In Iranian Traditional Medicine, *Gulnar* (abortive flower of *Punica granatum Linn*) has long been applied for its hemostatic effects. Many current medical treatments are associated with adverse health conditions and side effects so this study was done to assess the efficacy of Persian *Gulnar* on controlling symptoms of uterine leiomyoma related to menorrhagia.

Methods: This was a before-after style pilot study conducted on 19 women aged 18-50 years and suffering from uterine leiomyoma related menorrhagia. Treatment comprised of daily administration of 15 ml oral *Gulnar* syrup (5 ml of the drug that contains 519.231 mg total phenol was based on the Gallic acid standard) three times a day for 7 days starting from the onset of menstrual bleeding. The *Gulnar* syrup administration was repeated for 3 consecutive menstrual periods. Records were taken for menstrual duration and menstrual-blood loss and evaluations were made according to the Pictorial Blood loss Assessment Chart at the end of each menstrual period. Quality of life was assessed using the Menorrhagia Questionnaire. Also uterine Mezzaj was evaluated based on the 12-item questionnaire.

Results: Pictorial Blood Loss Assessment scores and means of numbers of bleeding days significantly declined after 3 months of treatment with the syrup ($p < 0.001$). Results also showed significant changes of quality of life scores in the intervention group after 3 months compared to the baseline. The average uterine fibroid size decreased by 16.1% in the 3 months of the trial. Most of these people had cold and dry uterine Mezzaj

Conclusion: Persian *Gulnar* seems to be effective in reduction of uterine size and leiomyoma bleeding in women who suffer of leiomyoma, and improving the quality of life in these patients.

Keywords: menorrhagia, leiomyoma, Iranian Traditional Medicine, *Punicagranatum L.*, Persian *Gulnar*